

Gazeta Śląska

Organ Chrześcijańskiej Demokracji

KATOWICE, ULICA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO Nr. 43 — TELEFON KATOWICE 260

Nr. 23

Katowice, sobota, 22 września 1928 r.

Rok I.

Przemysł a rolnictwo i budownictwo.

Bardzo wielkim nieszczęściem dla każdego człowieka jest kiedy nie może zarobić na swój codzienny kawałek chleba. Nieszczęście to staje się klęską społeczną, jeśli w nowoczesnym państwie wielka liczba ludzi nie może znaleźć pracy i tem samem pozbawioną zostaje możności zaspokojenia swych najelementarniejszych potrzeb życiowych.

We wszystkich państwach europejskich posiadających większy przemysł, a tem samem większe zbiorowiska ludzkie, na małych terenach zaistniały od kilku lat wielkie armie ludzi, niemogących uzyskać pracy. Dlaczego? Ponieważ po wojnie zabrakło odbiorców na wyroby przemysłu państw europejskich. W czasie wojny światowej, w dalekie kraje zamorskie, jak Afryka, Ameryka, Azja, Australia, niemogąc zakupić wyrobów przemysłowych w Europie zmuszone były do zakładania swych własnych zakładów przemysłowych. Skoro więc skończyła się wojna, okazało się w krótkce, że te dalekie kraje nie potrzebują już zakupywać wyrobów przemysłowych z państw Europejskich w tej mierze, jak to czyniły przed wojną.

Fakt ten jest dla wszystkich uprzemysłowionych państw europejskich niepokojącym, lecz jest on rzeczą dekonaną, z którą wszyscy liczyć się musimy. Z tego więc powodu przemysł wielu państw, nie mogąc znaleźć dostatecznej ilości odbiorców zagranicznych, na swe wyroby musiał ograniczać swą produkcję, co spowodowało pozbawienie pracy wielu setek tysięcy robotników przemysłowych.

Ponieważ i Polska posiada poważnie rozwinięty przemysł, więc siłą rzeczy klęska ta dotknęła i nasze państwa to znaczy, wszystkie większe centra przemysłowe. Ostatecznie, Polska ma wielki rynek zbytu na swe wyroby przemysłowe w sąsiadującym z nami olbrzymim państwie rosyjskiem. Niestety rewolucja bolszewicka sprzeczna z dzisiejszą kulturą i cywilizacją ludzką organizacja państwa rosyjskiego zniszczyła siłę nabywczą wszystkich ludów, zamieszkujących w Rosji. Ludność rosyjska jest bardzo biedna, również nie może kupować wyrobów naszego przemysłu. Kiedy Rosja stanie się wielkim odbiorcą produkcji polskiej pracy, trudno dziś przewidzieć.

Z powyżej nakreślonym stanem rzeczy liczyć się musimy. Ponieważ jednakowoż jesteśmy narodem żywotnym, t. j. mamy stały naturalny przyrost ludności idziemy do coraz to lepszych warunków bytu, przeto koniecznie szukać musimy sposobów dalszego rozwoju naszego życia gospodarczego, oraz wytworzenia takich warunków, wśród których wszyscy obywatele Polski mogliby znaleźć pracę a tem samem swój dostateczny kawałek chleba.

Polska jest w tem szczęśliwym położeniu, że jako całość, nie jest przeludnioną. W ważniejszych, uprzemysłowionych państwach europejskich przypada na 1 klm. kwadratowy:

w Anglii	186,7	mieszkańców
w Austrii	79,9	„
w Belgii	156,6	„
w Czechosłowacji	101,5	„
w Francji	73,9	„
w Holandji	219,9	„
w Niemczech	132,6	„
we Włoszech	130,8	„
w Polsce	76,2	„

Jak z powyższego widzimy, jedynie Francja jest rzadziej zaludniona od Polski. To też Francja nie posiada żadnych bezrobotnych. Przeciwnie importuje ona robotnika polskiego włoskiego i innych. Natomiast wszystkie inne uprzemysłowione kraje europejskie posiadają mniejsze lub większe armie ludzi niemogących znaleźć pracy. Zaś wszystkie kraje, rzadziej od Polski zaludnione (z wyjątkiem Rosji) bezrobotnych nie posiadają.

Jeżeli gęstość zaludnienia Polski zbliżona jest do zaludnienia Francji, w której dziś wszyscy obywatele pracę znaleźć mogą, to z tego można wysnuć słuszny wniosek, że i w Polsce jest stosunkowo łatwa możliwość wytworzenia takich warunków, wśród których wszyscy jej mieszkańcy mogą znaleźć zatrudnienie i godziwy kawałek chleba.

Ludność rolnicza w Polsce stanowi dwie trzecie mieszkańców kraju. W tej to szerokiej warstwie rolniczej mamy bardzo wielkiego od-

biorcę na wyroby naszego przemysłu. Natomiast drugim wielkim odbiorcą wyrobów przemysłowych jest ruch budowlany.

Ażeby zmeliorować wszystkie nasze ziemie orne i łąki oraz zaopatrzyć całe rolnictwo w nowoczesne maszyny rolnicze potrzeba na to kilka milionów zł. Ażeby wybudować brakujące w Polsce około 120 000 mieszkań w miastach i centrach przemysłowych, potrzeba na to również blisko półtora milarda zł. Gdyby rolnictwo i budownictwo posiadające wielkie dobra nieruchome miało dostateczny kredyt długoterminowy na zakup potrzebnych mu materiałów, to dla wyprodukowania tychże potrzeb byłoby dalsze kilkadziesiąt tysięcy robotników. Przed wojną światową tak rolnictwo, jakoteż i budownictwo czerpały kredyt długoterminowy z instytucji bankowych i to nie tylko państwowych, lecz przeważnie prywatnych. Banki zaś czerpały owe fundusze z oszczędności obywateli.

Po wojnie światowej we wszystkich państwach, po których przeszła dewaluacja pieniężna, banki straciły kapitały własne jakoteż i cudze. Dalszą konsekwencją tej dewaluacji był zanik składowa oszczędności pieniężnych w bankach. Rezultatem zaś tego stanu rzeczy był zupełny brak kredytu długoterminowego. Tymczasem bez tego kredytu rolnictwo i ruch budowlany nie może poważnie ruszyć z miejsca.

St. Janicki.

POLSKA MA BRĄĆ UDZIAŁ W ROKOWANIACH O NADRENIĘ

W kuluarach Ligi Narodów obiegają pogłoski, że w pewnych kołach wysuwany jest projekt przyłączenia również i Polski do rokowań w sprawie Nadrenji argumentując przytem, że Polska jest w wysokim stopniu zainteresowana w sprawie rozwią-

zania problemu bezpieczeństwa. Jak słysząc, również i Czechosłowacja ujawnia wielkie zainteresowanie sprawą składu osobowego mającej być utworzoną komisją konstatacyjno-rozjemczą.

KONFERENCJA BRIANDA Z MIN. ZALESKIM

W dniu 17 bm. Briand odbył konferencję z min. Zaleskim. W konferencji tej omawialny był przebieg i wyniki konferencji rzeszkiej jak również zastanawiano się nad zmianami, jakie powstają w stanie bezpieczeństwa Europy wskutek ewentualnych wyników zapowiedzianych oficjalnie rokowań co do przedterminowej ewakuacji Nadrenji. Ustalono przytem, że przy pertraktacjach, dotyczących przedmiotu i zakresu działania oraz czasu trwania projektowanej komisji konstatacyjno-pojednawczej, interesy Polski będą brane pod uwagę.

Przygotowanie do Lotu polskiego przez Atlantyk.

Kapitan Kowalczyk przygotowujący nowy lot transatlantycki po powrocie z Medjolanu i porozumieniu z czynnikami miarodajnymi, wyjechał wczoraj z Poznania przez Paryż do Lizbony. w Lizbonie oczekuje na niego sierżant-obszernik Klisz, z którym kapitan Kowalczyk rozpocznie natychmiast loty próbne.

Termin odlotu nie jest jeszcze ustalony.

CZYTAJCIE GAZETĘ ŚLĄSKĄ.

W WYSCIGU NARODOW.

Tegoroczne lato przyniosło nam wiele miłych niespodzianek. Na Olimpiadzie poprawiliśmy znacznie swoją klasę, na międzynarodowych zawodach harcerskich drużyna polska zajęła pierwsze miejsce; nawet na kongresie mistrzostwa tańca zyskaliśmy pochwały za taniec „Polonia“.

Lot polski przez Ocean, aczkolwiek nie skończył się na zamierzonym celu, również świadczy o obudzeniu się w społeczeństwie polskim wielkiej szlachetnej ambicji, aby w twórczym wysiłku ludności zająć pierwsze miejsce.

Do tej samej klasy wysiłków należy zakończony wczoraj bieg kolarski dokoła Polski i rozpoczęte wczoraj międzynarodowe konkursy hipiczne w Warszawie.

O co w tem wysiłku chodzi? O pokazanie światu, że wolny naród polski umie skorzystać ze swojej niepodległości, aby do wielkiego wysiłku i twórczości wszystkich narodów dorzucić i swoją część. Jest to zresztą znakomity środek propagandy. Dawno już bowiem minęły czasy, gdy tylko piśmienna propaganda trafiała do serc społeczeństwa. Dziś żywy przykład lotnika, który bije rekord w przestworzach, lub znakomitego jeźdźcę i biegacza, żywiej przemawiają do wyobraźni międzynarodowej publiczności, niż wzniosłe artykuły, naszpikowane wiadomościami i cyframi o pracy danego narodu lub państwa.

Nie znaczy to jednak, aby społeczeństwo polskie specjalny nacisk położyło tylko na wysiłek w dziedzinie sportu. Wścig narodów bowiem odbywa się we wszystkich dziedzinach życia. A przede wszystkim w pracy na polu gospodarczym. Każdy Amerykanin, Anglik, Francuz czy Niemiec zaciekle się krzą, aby sobie, a więc i państwu swemu zdobyć mocną podstawę gospodarczą i finansową, która da jego społeczeństwu pełną pewność i niezależność w świecie.

Wścig w tej dziedzinie odbywa się w bardziej morderczym tempie, aniżeli w dziedzinie sportu. Słabsze państwa i narody bezceremonialnie wgniatają się w przyziemia przez narody silne i pracowite. Niestety, w wścigu tem nie zdobyliśmy się jeszcze na należyte tempo i ciągle wytrzymałość. A najwyższy czas po temu, jeśli chcemy dobić do mety.

ROZBUDOWA UZDROWISK PAŃSTWOWYCH

W dniu wczorajszym zakończone zostały obrady zjazdu dyrektorów i lekarzy uzdrowisk państwowych w departamencie służby zdrowia M. S. W.

Zdecydowano przeznaczyć całkowity dochód czysty z uzdrowisk państwowych w roku 1929-30, który wyniesie ma około 2.000.000 na inwestycje nadzwyczajne.

Gruntownej przebudowie ulec ma uzdrowisko państwowe w Ciechocinku na wzór uzdrowisk tego typu za granicą. Opracowaniem nowego projektu zajmie się Rada Zdrojowa Ciechocinka.

W Krynicy dokonane mają być wiercenia nowych źródeł wody mineralnej. Przeprowadzona ma być kanalizacja i założona instalacja wodociągowa. Wprowadzony zostanie również w tem uzdrowisku nowy typ kąpeli suchogazowych.

We wszystkich uzdrowiskach wybudowane zostaną specjalne pijalnie dla kuracjuszy.

NOWE TERENY KOLONIZACYJNE DLA POLSKIEGO WYCHODZTWA

Urząd Emigracyjny przy Min. Pracy i Opieki Społecznej przystąpił do rozpatrywania raportów ekspedycji wysłanej do Peru, celem zbadania nowych terenów kolonizacyjnych.

Dla rozważania i opracowania wyników badań ekspedycji zwołane zostanie specjalne posiedzenie Rady Emigracyjnej.

Uregulowanie ruchu turystycznego.

W ubiegły wtorek, 11. bm. odbyła się w Bielsku konferencja przedstawicieli Śl. Urzędu Wojewódzkiego i Dyrekcyj Kolejowych w Katowicach i Krakowie oraz delegatów związków turystycznych w sprawie uregulowania ruchu kolejowego (turystycznego) na przestrzeni Katowice - Bielsko, Żywiec - Zwardoń, Wisła, Katowice - Zakopany, Bielsko - Podlasie.

Po dłuższej i ożywionej dyskusji uchwalono poczynić starania w kierunku powiększenia ilości pociągów przeprowadzenie szeregu nowych połączeń kolejowych. Omawiana była również sprawa wprowadzenia biletów strefowo turystycznych i sprzedaż tych przez „Orbis“.

PIĘKNY DAR SEJMU ŚLĄSKIEGO DLA WYCHODZTWA.

Z Komitetu „Polskiego Domu Zdrowia“ donoszą nam: Swego czasu. Komitet „Polskiego Domu Zdrowia“, w Lens zwrócił się za pośrednictwem bawiącej wówczas we Francji posłanki na Sejm Śląski p. Bronisławy Szymkowiakówny w Katowicach, do Sejmu Śląskiego z prośbą o przyznanie zapomogi na „Polski Dom Zdrowia“ w Lens a więc instytucji, której zadaniem jest przychodzenie z pomocą chorym Polakom we Francji leczenie chorych i przygotowanie urządzenia polskiego szpitala.

Sejm Śląski dzięki poparciu wniosku przez p. posłankę Szymkowiakównę, prośbę uwzględnił i uchwalił na rzecz „Polskiego Domu Zdrowia“ kwotę 10.000 złotych

co w przeliczeniu na franki wynosi około 28.000 franków. Powyższa kwota została już przekazana do Banku Societe Generale w Lens na rachunek „Polskiego Domu Zdrowia“

Komitet „Polskiego Domu Zdrowia“ niniejszem dziękuje serdecznie Sejmowi Śląskiemu za piękny dar na rzecz wychodźstwa a p. posłankę Szymkowiakównę za jej poparcie wniosku. Dar umożliwi znaczne rozszerzenie działalności „Polskiego Domu Zdrowia“ obliczony na uczciwe i bezinteresowne udzielanie pomocy rodakom na wychodźstwie. Lecznica, która „Polski Dom Zdrowia“ posiada w Lens przy ul. Rue de la Paix, będzie mogła dzięki ofiarze Sejmu Śląskiego, być wyposażona tak, żeby każdy chory Polak mógł być leczony według wymagań najnowszych zdobyczy na polu medycyny. W ten sposób „Polski Dom Zdrowia“ spełni zadanie i cel, jaki sobie wytknął, i który całe wychodźstwo przyjęło tak przychylnie. Za tą przychylność i za ofiarność, jaką wychodźstwo okazało, „Polski Dom Zdrowia“ dziś, gdy działalność wchodzi na nowe rozszerzone tory, składa wychodźstwu jaknajserdeczniejsze podziękowanie. Równocześnie Komitet komunikuje, że w najbliższych dniach przyjedzie z Polski nowy lekarz, który obejmie kierownictwo lecznicy „Polskiego Domu Zdrowia“

Mellentini, prezes Komitetu.
Ks. Garstecki prezes zarządu
P. Kowol sekretarz zarządu
J. Knobloch, skarbnik.

Notatka z „Narodowca“, wychodzącego w Lens z dnia 9.9. 1928 r.

Rokowania polsko- czechosłowackie w Zakopanem.

W ub. tygodniu rozpoczęły się w sali konferencyjnej gmachu Muzeum Tatrzańskiemu obrady przedstawicieli rządu polskiego i czechosłowackiego w sprawach granicznych. Z ramienia naszego Rządu biorą w rokowaniach udział: prof. dr. Walery Goetel, mjr. Romaniszyn, radca min. Łaciński, radca min. Malewski, radca Rużkowski, dyr. dep. dr. Krajewski, nacz. Konopka, radca Przetocki, radca Zagórski, kom. Fierich. Ze strony Czechosłowacji szef departamentu b. min. robót publicznych inż. Roubik, dyr. dep. Bobek radca min. Mueller, Blouzek, Mussil,

Stursa, Rousch Deyl i dr. Nettka.

W program rokowań wchodzi: statut graniczny z rozdziałem o drogach i mostach granicznych, sprawach wodnych, splawie na rzekach granicznych, o utrzymaniu granic, dalej ogólny teren Pienin z drogi pieninńskiej oraz doliny Popradu i okolic Żegiestowa. Ponadto toczyć się będą pertraktacje ośnośnych umów w powyższych sprawach o umowie nomenklaturze i wodociągach cieszyńskich. Już pierwszy dzień obrad dał wynik pozytywny, gdyż uzgodniono rozdział o stosunkach granicznych, o postanowieniach ogólnych i politycznych oraz ustępie o kolejach granicznych. Obie delegacje pracują w pięciu komisjach. Do zawarcia umów granicznych został wyznaczony przez Rząd polski prof. dr. Walery Goetel. Prawdopodobnie obie delegacje wyjadą do Szczawnicy. Żegiestowa w poniedziałek poczem rokowania dalej toczyć się będą w Zakopanem. Tok obrad pozostaje w nastroju bardzo życzliwym i przyjacielskim.

Olbrzym powietrzny.

Jak już donosiliśmy w Niemczech został zbudowany olbrzymi Zeppelin, przeznaczony do stałej komunikacji transatlantyckiej. W tych dniach został właśnie wykończony. Wymiary jego są ogromne, to też wielkością swą przewyższa wszystkie sterowce świata. Obecnie pod kierunkiem inż. Eckenera, ma się odbyć szereg prób, zaś na wiosnę przyszłego roku pierwsza podróż do Ameryki

Kierownik budowy nowego olbrzyma powietrznego w Niemczech. Eckener, zebrał w piątek we Friedrichshafen, gdzie się znajduje fabryka zeppelinów, grono dziennikarzy, którym oświadczył, że nowy olbrzym powietrzny już zupełnie gotowy do odlotu; to też zapowiedział na dzień następny pierwszą próbę.

Okazuje się, że wszelkie obliczenia już zostały obliczone, sterowiec został zopatrzony w odpowiednią ilość gazu nośnego. Wystartowaniu nie stoi na przeszkodzie szczególnie, że i pogoda obecna bardzo mu sprzyja. Jedyną trudność stanowi wyprowadzenie zeppelinu z chali, w której go budowano.

Hala ta jest tak wąska że zeppelin z góry i z boków ma zaledwie po 65 centymetrów wolnej przestrzeni, może więc wydobyć się stamtąd tylko z wyjątkowymi trudnościami i to w chwili, gdy wcale nie będzie wiatru. Ponieważ jednak wieja stale wiatry zachodnie, więc powstaje pytanie, czy wobec tego zeppelin da się stamtąd wydobyć.

Bardzo poważne trudności miał Eckener i z gazem pędnym dla zeppelinu. Fabryka chemiczna w Augsburgu zobowiązała się dostarczyć mu 30 tysięcy metrów sześciennych tego gazu. Zobowiązania tego jednak nie spełnił, dając gazu mniej niż połowę tej ilości, do której się zobowiązał. (Zeppelin ten, by go uczynić lżejszym, kierownicy pędzić będą nie ciężką benzyną, lecz gazem).

Pasażerowie tego sterowca mieć będą nieznaną dotąd w powietrznej komunikacji komfort. Co do przepisów, do jakich będą oni musieli stosować się w tym latającym hotelu, dotąd tylko wiadomo, że każdy pasażer będzie miał prawo do 20 kilogramów bagażu.

Cena za przelot z Europy do Ameryki nie została dotąd ustalona, lecz wynosić będzie co najmniej dwa tysiące dolarów od osoby.

Międzynarodowa konferencja w sprawie pośpiesznego ruchu towarowego.

W dniach od 26 do 30 listopada r. b. odbędzie się w Krakowie konferencja w sprawie uruchomienia połączeń pociągów towarowych, pośpiesznych i dalekobieżnych, przeznaczonych do przewozu ładunków w komunikacji międzynarodowej na okres 1929-30, oraz dla omówienia innych spraw, połączonych z uprawnieniem tych przewozów. W konferencji weźmie udział około 80 delegatów kolei niemieckich, włoskich, austriackich, jugosłowiańskich, bułgarskich, greckich, czechosłowackich, węgierskich, szwajcarskich, duńskich i holenderskich.

Obrady zarządu Związku Gmin Wojew. Śląskiego

W ubiegłą środę odbyło się w Katowicach, pod przewodnictwem burmistrza Flacha posiedzenie zarządu Zw. Gmin Wojew. Śl.

Przedstawiciel Magistratu m. Katowic dr. Przybyła oświadczył, że Magistrat podtrzymuje nadal swoje wypowiedzenie, dot. urzędzeń biurowych, a co do pozostania miasta Katowic w Zw. Gmin narazie dalszych oświadczeń złożyć nie może. Następnie skarbnik Związku p. Bienioszek zdał sprawozdanie kasowe.

Sprawę Powszechnej Wystawy Krajowej w obecnym jej stanie referuje syndyk, którego referat uzupełniają pp. radca Sikorski i Pakuła. Swierdzono i przyjęto do wiadomości że dotychczas udział swój w wystawie zadeklarowały definitywnie Katowice, Król-Huta Cieszyń, Bielsko, Mysłowice, Mikołów, Welnowiec i Lipiny. Ogólny koszt za metraż na wystawie i instalację światła i t. d. ustalono na 50.000 zł. i podzielono ten wydatek według zgłoszonych deklaracji. Projekt zaopatrzenia rzemieślników i robotników gminnych na wypadek niezdolności do pracy i ich pozostałych, polecono wypracować syndykowi na podstawie rozpisanej ankiety i przy uwzględnieniu odpowiedniego statutu miasta Katowic. Wyrażono przekonanie, że należy projekt ten urzeczywistnić przy pomocy związku celowego zainteresowanych miast i gmin. Następnie referuje projekt utworzenia związku celowego dla inwestycji komunalnych i dotychczasowe prace komisji dla spraw cegielń, syndyk p. Kuhnert. Dyskusja wykazuje sprzeczne zapatrywanie co do potrzeby wzgl. rentowności związkowych cegielń, wobec czego uchwała się ponownie opracowanie przedmiotu przez komisję. Komisja ta ma również przygotować projekt statutu dla ewentl. związku celowego. Z racji porobionych dotychczas doświadczeń w sprawie zastępstwa gmin w sprawach sporno-administracyjnych przed Wydziałami Powiatowymi i Sądem Administracyjnym—uchwalono rozesłać okólnik, przestrzegający zarządy gmin przed wszczynaniem sporu, zwrócić uwagę na potrzebę zasięgnięcia opinii zarządu Związku przed wszczęciem sporu, oraz wskazać na to iż na życzenie zainteresowanej gminy, zarząd Związku wskaże gminie odpowiednie zastępstwo.

Na konferencję tę proszeni są wszyscy interesujący się ruchem spółdzielczym spożywców, a przede wszystkim przedstawiciele instytucji społecznych zawodowych, oświatowych, kulturalnych, politycznych itd., działacze samorządowi, nauczycielstwo.

Udział Rzemiosła w Powszechnej Wystawie Krajowej.

W tych dniach powrócili z Warszawy do Katowic przedstawiciele Śl. Izby Rzemieślniczej którzy wchodzili w skład delegacji Izby Rzemieślniczej i byli przyjęci przez P. Premiera prof. Bartla w sprawie udziału rzemiosła w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Przedstawiciele rzemiosła udali się do P. Premiera z prośbą o udzielenie kredytów rządowych na budowę specjalnego pawilonu rzemieślniczego na terenie wystawy.

Po rozpatrzeniu przedłożonego planu budowy, kosztorysu oraz odpowiedniego memoriału przez dyrektora Pow. Wystawy Krajowej w Poznaniu p. Piechockiego, Pan Premier uznał za konieczny udział rzemiosła w wystawie a w związku z tem zgodził się na udzielenie kredytu rządowego w wysokości 150 tys. zł. na budowę pawilonu rzemieślniczego. A zatem udział rzemiosła w Wystawie jest zapewniony, to też rzemieślnicy śląscy powinni gremjalnie wystawić swoje eksponaty.

Bliższych informacji udziela Śl. Izba Rzemieślnicza w Katowicach (Stawowa 10). W przyszłym tygodniu zarząd Pow. Wystawy Krajowej w Poznaniu zwołyje konferencję przedstawicieli poszczególnych, Izby Rzemieślniczych, celem omówienia, szczegółów udziału rzemiosła w wystawie. Z ramienia Śl. Izby Rzemieślniczej w konferencji tej wezmą udział delegaci

Co wolno fantować komornikowi sądowemu i egzekutorowi podatkowemu?

Zyjemy w czasach, gdzie komornik, ściślej mówiąc egzekutor podatkowy, czuje się w obrębie warsztatu kupca i przemysłowca, jak u siebie w domu. Obrazowo się wyrażając, prawie że nie wychodzi. Ale nie zawsze umie się on tam znaleźć, jak należy i jak tego jego twardy niewesoły obowiązek wymaga.

Dzisiaj po największej części tedy zjawia się egzekutor, w sklepie kupca lub pracownika rzemieślnika z tytułem zaległości podatkowych. Czynność tę wolno mu wykonywać bez asystencji władz sądowych.

Ale w pewnych wypadkach nie wolno mu wykonywać tych czynności bez asystencji urzędnika policyjnego. Takimi wypadkami są: Gdy zostanie dom egzekwowanego zamknięty lub go tam wogóle wpuścić nie chcą, gdy mu wreszcie przy wykonywaniu jego smutnego obowiązku, wstręty czynią nieoczekiwane. Również konieczna jest obecność policjanta, gdy w obrębie domostwa są tylko dzieci a niema w domu ani jednej osoby dorosłej.

Władze skarbowe pierwszej instancji egzekwują swoje zaległości albo przez swego urzędnika albo też zlecają je do wykonania miejscowemu organowi podatki ściągającemu. Wszelkie te czynności nadzoruje z urzędu Izba Skarbowa i do niej, też należy skierować wszelkie zażalenia przeciw niestosowności urzędowania egzekutorów pierwszej instancji.

Szczegółowo mówiąc, bez asystencji władz sądowej sam egzekutor podatkowy - a można go porównać do uprawnień niemal z komornikiem sądowym — może dokonać zajęcia, oszacowania a z kolei sprzedaży ruchomości podatnika. Zająć jednak pretensje dłużnika a nawet jego prawa, hipoteczne zabezpieczone, może on tylko za wiedzą i zezwoleniem sądu.

Przed wykonaniem kroków egzekucyjnych podatek winien otrzymać na 14 dni przedtem upomnienia do zapłaty, które to upomnienie winno wyraźnie powołać się na już wręczone w swoim czasie wezwanie płatnicze. Krok ten z powodu niejasnej w tym względzie instrukcji bywa często gwałcony.

Co do porządku, w jakim komornik ewentualnie egzekutor podatkowy winien zajmować przedmioty, to instrukcja jego jest pod tym względem całkiem dokładna. Zajęciu tedy ulegają najpierw przedmioty: niezakwestjonowane, tj. takie, których nie zajęła jeszcze jakaś inna osoba 3-cia na swoją rzecz. Dopiero w braku takich przedmiotów może komornik i na nie rozciągnąć swą ciężką rękę i zająć je, ale tylko w t. zw. stopniu drugim, czyli

o ile reszta pozostałości po ich sprzedaży pozostanie lub też pierwszy tytuł zajęcia z jakiegokolwiek bądź powodu odpadnie.

Ważnem jest bardzo uprawnienie egzekwującego, według którego ma on prawo gdy zachodzi wypadek spółki lub t. n. w. poręczenia solidarnego, wybierać do egzekucji majątek jednego lub drugiego współnika lub ręczyciela.

Czy wolno wykonywać egzekucyjne czynności w niedzielę, dzień świąteczny, lub też w porze nocnej? Zasadniczo nie. W wypadkach jednak nadzwyczajnych odnośna władza, której egzekutor jest reprezentantem, może go w danym wypadku z powodu wyjątkowo ważnych przyczyn ku temu specjalnie upoważnić. Na tego rodzaju jednak wypadki, o ile zachodzi domniemanie, szkodliwy, można się zażalić doodnośnej władzy wyższej.

Rzecz naturalna, iż egzekwujący winien swą smutną czynność pełnić z taktem i w sposób nieubliżający dłużnikowi, a zatem bezniepotrzebnego podnoszenia głosu i bez rościągania tych czynności na długie godziny wtenczas, gdy można je załatwić szybko i bez robienia w tym celu głośnych a niepotrzebnych demonstracji. Arcyważnem też będzie pamiętać iż dłużnik ma prawo w myśl ustawy zażądać wstrzymania kroków egzekucyjnych, lub też ograniczenia ich tylko do pewnej części jeśli by wykonanie danego mandatu było połączone z kompletną ruiną majątkową egzekwowanego (specjalnie w danym wypadku zalegając, podanika) lub też uniemożliwiał mu na przyszłość pełnienia swego zawodu i wogóle zarabkowania w dotychczasowym zakresie swych normalnych uzdolnień. Z tego to powodu i ustawa wyraźnie wyłącza pewne przedmioty urządzenia domowego z pod egzekucji oraz dokładnie mówi iż nie podlegają bezwzględnie egzekucji te przedmioty bez których posiadania egzekwowany nie mógłby pełnić obowiązków zawodu. Tu więc wyraźnie należy przypomnieć, iż nie podlegają egzekucji również naczynia zapasy towarowe niezbędne do prowadzenia apteki, obrączki, ślubne dłużnika, portrety rodziny, ordery i oznaki honorowe oraz książki szkolne i handlowe, potrzebne do użytku dłużnika, wsparcie udzielone dłużnikowi z funduszy publicznych w naturalnych wskutek klęski elementarnej ubrania, łożka, bielizna sprzęty domowe i kuchenne, o ile te przedmioty są niezbędne dłużnikowi i członkom jego rodziny z nimi we wspólności domowej żyjącym oraz jego służbie, żywność i opał potrzebny na 14 dni dłużnikowi i jego rodzinie.

Kronika śląska

Instytut Pedagogiczny w Katowicach.

W niedzielę 16 września r. b. odbyło się w gimnazjum im. Mickiewicza w Katowicach pod przewodnictwem dyr. Czernichowskiego zebranie konstytucyjne Katowickiego Instytutu Pedagogicznego. Obecni byli p. nacz. Regorowicz, i wizytator p. Ogrodziński. O celach i zadaniach Instytutu mówił p. nacz. Regorowicz, podnosząc jego wybitnie naukowo-wychowawczy charakter pracy, jak badanie zagadnień szkolnych, dokształcanie zawodowe nauczycieli, próby metod nauczania, utworzenie muzeum szkolnego i t. p. Do zarządu Instytutu wybrano p. p. dyr. Czarniechowskiego (prezes), prof. Bryniarskiego, dr. Francica, prof. Lyskę, Trembaczewskiego, Różanowskiego, Rzeszowskiego, dyr. Śmiechotę, Szafrana, i p. wizytatora Rzymekę. Delegację do kuratorium wybrano w osobach pp. dr. Grzybowskiego, dyr. Zebroka i dyr. Halfara.

Za kradzież pięciu zł. -- pięć miesięcy więzienia

Kilkakrotnie karany za zbrodnie ciężkiej kradzieży Herman Węglarczyk, liczący lat 50, robotnik z Siemianowic, który niemal połowę życia spędził w więzieniu, nie zaprzestał swego rzemiosła. Tym razem „odwiedził swego kolegę Jerzego Tronda, kawalera z Siemianowic, któremu w pewnej chwili skradł z szufladki 5.50 zł. Trond po pożegnaniu się z „przyjacielem“ spostrzegł brak pieniędzy i skierował sprawę do sądu. Wezwany do odpowiedzialności przed sąd okręgowy w Katowicach Węglarczyk do winy nie przyznał się. Sąd nie uwzględnił oskarżonemu okoliczności łagodzących i skazał go na 10 miesięcy więzienia, z których odpada — wskutek zastosowania amnestji — połowa kary tak, że oskarżony odcierpieć musi jeszcze pięć miesięcy.

Zmniejszenie się bezrobocia

Statystyka bezrobotnych na terenie pow.

katowickiego za czas od 6. do 12. br. przedstawia się następująco: ogólna ilość bezrobotnych wynosi 5360 osób; w tem górników 1647 hutników — 408, metalowców — 274, rob. włók. 1, budw. 67, rob. kwalifik. w różnych zawodach 227, niewykwalifik. 2436, rolników 13, pracow. umysł. 277. W okresie sprawozdawczym przybyło bezrob. 251, ubyło 427; stałe stałe zasiłki tygodniowe otrzymało 2641 osób, jednorazowe zapomogi 565 osób.

Ofiara na sierociniec im. dr. Mieleckiego

Zamiast wienca na trumnę śp. Marty Manselsonowej, żony urzędnika dyr. Policji w Katowicach Konrada Manselona, urzędnicy tejże Dyrekcji złożyli na sierociniec im. dr. Mieleckiego ofiarę w sumie 35 zł.

Ważne dla hodowców drobiu.

Celem zrzeszenia hodowców drobnego inwentarza, jak i urządzenia wystawy drobiu w powiecie, zwołuje zarząd powiatowy Śl. Zw. Rol. wielki zjazd powiatowy na niedzielę dnia 23. września br. o godzinie 13 w szkole rolniczej w Rybniku (obok dworca). Wszyscy zamierzający hodowcy drobiu, jak i rolnicy zrzeszenia w kółkach rolniczych, niechaj przybędą. Szereg ważnych spraw na porządku dziennym.

Towarzystwo śpiewacze „Ogniwo“ w Katowicach zawiadamia swych członków, że próby chóru po wakacjach letnich odbywać się będą w każdy wtorek i piątek, od godz. 20 w sali Szkoły Wydziałowej przy ul. Szkolnej. Ze względu na rozpoczęcie prób do wielkiego koncertu uprasza się o regularne uczęszczanie wszystkich członków. Nowi członkowie mile widziani.

Zabawa taneczna koła L. O. P. P. w Michałkowicach w czasie „Tygodnia Lotniczego“

Dnia 8. września odbyła się w sali p. Benkiego w Michałkowicach zabawa taneczna miejsco-

Abonujcie Gazetę Śląską

wego koła L. O. P. P. Pomimo ogólnej słabej frekwencji gości, zabawa przyniosła czysty dochód w kwocie 175,75 zł. które przeznacza się na cele lotnictwa polskiego. Komitetowi Pań za pracę, położoną koło urządzania zabawy, wyrażamy serdeczne podziękowanie.

Konferencja w sprawach spółdzielczych

Aby zapoznać społeczeństwo śląskie, w osobach jego reprezentantów-działaczy społecznych, z całokształtem zagadnienia kooperatywności Śląska, Związek Kooperatystów Woj. Śląskiego organizuje konferencję spółdzielczą, która odbędzie się w niedzielę dnia 30 września o godz. 10 rano w sali posiedzeń Sejmu Śląskiego (Katowice, ul. Wojewódzka).

Szkoły tańców podlegają podatkowi. Kasyna Oficerskie nie.

Na mocy decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych szkoły tańców towarzyskich będą podlegały podatkowi miejskiemu od zabaw rozrywk i widowisk. Ministerstwo uzasadniło stanowisko tem, że szkoły powyższe nie są szkołami zawodowymi, lecz miejscami rozrywek. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, iż kasyna oficerskie, jako instancje służbowe są wolne od podatku od lokali, zwłaszcza, że lokali tych dostarcza skarb państwa bezpłatnie.

Z posiedzenia Rady miejskiej w Rybniku.

Pod koniec zeszłego tygodnia odbyło się posiedzenie rady miejskiej. Na przebrukowanie ulicy dr Grażyńskiego i Gimnazjalnej uchwalono 90 tys. zł. Województwo zażądało przejęcia części dawniejszych szos prowincjonalnych, położonych w zabudowanej części miasta, na własność miasta.

Z ruchu Ch. Dem.

Pawonków

W niedzielę dnia, 16. bm. odbyło się w Pawonkowie zebranie Chrz. Dem. na które przybył p. Noras. Po wyczerpaniu porządku dziennego wybrano Zarząd.

Król Huta

W sobotę dnia 15. o godz. 20 odbyło się w domu Polskim zebranie Koła Chrz. Dem., na które przybył z ramienia Zarządu Wojewódzkiego p. Wróbel. Po zagajeniu zebrania przez p. Tarabulę referent w swoim krótkim przemówieniu nakreślił konieczność rozbudowy stronnictwa Chrz. Dem. na Śląsku. Po referacie i dyskusji dokonano wyboru nowego zarządu, oraz poruszono sprawy miejscowe.

Radostowice.

W udziegłą niedzielę w Radostowicach odbyło się zebranie Chrz. Dem. jako referent przybył na zebranie p. Piechota który w krótkich lecz treściwych słowach nakreślił program Chrz. Dem. Po wyczerpaniu porządku dziennego wybrano zarząd.

Król Huta

W niedzielę dnia 16. września odbył się zjazd mężów zaufania z powiatu Świętochłowickiego. Na tym zjeździe przemawiał p. poseł Janicki i p. poseł Dr. Rakowski. Po wyczerpaniu porządku dziennego wybrano Zarząd Powiatowy. Po zakończeniu zjazdu nowo wybrany prezes p. Sosnkowski urządził miłą pogadankę, podczas której ustalono program pracy na powiat Świętochłowicki.

Przetarg

na

budowę gmachu Seminarjum Nauczycielskiego w Pszynie

Ogłasza się niniejszem przetarg na powyższą budowę.

Ofertę należy złożyć do soboty, dnia 29 września 1928 r. do godz. 10 tej w Magistracie.

Blankiety kosztorysu można odebrać w Magistracie za opłatą zł. 8.

Pszczyna dnia 15 września 1928 r.
Magistrat.

Ogłoszenie.

W porozumieniu z Radą Miejską i za zgodą miejscowej władzy policyjnej postanowiliśmy na zasadzie ustawy z dnia 2. lipca 1875 r. wyłożyć plan linii regulacyjnych ulic po obu stronach nowego biegu Rawy na odcinku pomiędzy ulicą Bogucicką a ulicą Zamkową tak, jak to w planie Miejskiego Urzędu Mierniczego z września 1923 r. uwidoczniiono.

Wymieniony plan wykładamy od dnia 19. września 1928 r. począwszy na przeciąg czterech tygodni podczas godzin urzędowych w naszym Urzędzie Mierniczym do wglądu dla publiczności.

Ewentualne sprzeciwy przeciwko temu planowi wnosić należy do nas w przeciągu czterech tygodni od dnia wyłożenia.

Katowice, dnia 18. września 1928 r.

Magistrat miasta Katowic.

Jeżeli chcesz!

przepędzić kilka chwil przyjemnie to wstąp do restauracji

Joneczki

dawniej Persich

w Michałkowicach

pierwszorzędny lokal stale zaopatrzony zawsze w doborowe wódki

Obsługa szybka

Obsługa rzetelna

Baczność

Baczność

Apteka

pod

Matką Boską w Chorzowie

właściciel: Grześlicki

Dostarcza lekarstwa dla Kasy Chorych

Obsługa rzetelna.

Wykonanie szybko.

Kino Rialto

ALRAUNE

w rolach głównych

BRYGIDA HELM

IWAN PETROWICZ

PAWEŁ WEGENER

Niniejszem zawiadamiamy P. T. naszych odbiorców, że z dniem 1 sierpnia 1928 r. powierzylimy wyłączną sprzedaż naszych wyrobów na Województwo Śląskie i Zagłębie Dąbrowskie firmie „HYDROFERRUM” w Królewskiej Hucie.

Krakowska Fabryka Drutów i Wyrobów Żelaznych Sp. Akc. Kraków Podgórze.

Mamy zaszczyt podać do wiadomości naszej Szanownej Klijenteli, że począwszy od dnia 1-go sierpnia 1928 r. objęliśmy wyłączną sprzedaż na Województwo Śląskie i Zagłębie Dąbrowskie wyrobów Krakowskiej Fabryki Drutów i Wyrobów Żelaznych Sp. Akc. w Krakowie.

Zapewniając przy tej sposobności naszym Szanownym Odbiorcom, że staraniem naszym będzie, tak jak dotychczas, jaknajskrupulatniej wywiązywać się z powierzonych nam zleceń pozostajemy, polecając się dalszym łaskawym względom.

Z poważaniem

HYDROFERRUM KROLEWSKA-HUTA.

H. Kopenhöver.

Najstarsze przedsiębiorstwo budowlano-sztukarskie na Śląsku.

Katowice--Ligota ul. Kłodnicka 17.

Wykonuje jako specjalność:

fasady i sztukatorskie--obecnie fasady gmachu wojewódzkiego i Sejmu Śl.--oraz inne prace, wchodzące w zakres sztukaterji budowlanej.

Pierwsza Krajowa Wytwórnia Gumowych Cukierków „Sanitas”

Goczałkowice--Zdrój G. Śl.

Pastyłki „Sanitas” są najradkalniejszym środkiem przeciwko kaszlu, astmie, chorobom gardlanym, zawierają w sobie mentol eukaliptus, natrium, kalium, calcium, magnesium, brom i jod.

Żądajcie wszędzie.

Żądajcie wszędzie.

Wydawca St. Janicki Katowice ul. Marszałka Piłsudskiego 43. Członkami wydawcy w Drukarni „Vita” w Katowicach. Za redakcję odpowiada Józef Piechota w Pszczynie